

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A jubiláns Breuer Szilárd ...*

Forrás:

Uj Nemzedék

3m

(Hely)

1925. 7. 4.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

614.84

Hely

Idő

"1925"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi háziyomda 1923

A jubiláns Breuer Szilárd tűzoltó főparancsnok nyilatkozik Budapest régi nagy tüzeiről

Negyvenévi szolgálata alatt a Silos-telep égése volt
a legsúlyosabb tüzeset

Vasárnap ünnepli meg a főváros a negyvenéves
jubileumot

— Az Uj Nemzedék tudósítójától. —

Meleg ünneplésre készülnek vasárnap délelőtt a székesfővárosi tűzoltóság tisztjei és a Budapesti Tűzoltótestületek Szövetsége. Breuer Szilárd tűzoltó főparancsnok, budapesti tűzrendészeti felügyelő fővárosi szolgálatának negyvenedik évfordulóját ünneplik, amelyen a kormány és a főváros is képviselteti magát, az összes fővárosi tűzoltótestületek és sok vidéki tűzoltóság pedig testületileg vesz részt.

Felkerestük a jubiláns főparancsnokot, aki közel egy félszázad óta áll a közszolgálat legveszélyesebb pontján és életének hatvanharmadik évében negyven becsületesen átdolgozott esztendővel maga mögött, még mindig törhetetlen energiával, hivatása iránti buzgó szeretetről tesz tanúbizonyságot.

Amint itt ül szemben velem a Kun-utcai laktanya parancsnoki szobáiban, világosan csillogó szemében fiatalos erő sugárzik. A főparancsnok egész megjelenésével annyira rácsafol aránylag magas

életkorára, hogy engem is, aki naponta száz különböző kora emberrel kerülök érintkezésbe, tökéletesen megtévesztene, ha nem tudnám, hogy éppen negyven éves szolgálati jubileuma előtt beszélgetünk.

Sok időbe került, míg sikerül meggyőzőm, hogy hosszú szolgálatának, munkás, sokszor hősies életének kiemelkedőbb mozzanatait mindenki számára érthető közlések. Az alkotó, dolgos emberek háttérbe vonuló szerénysége zárja le először ajkait s lassu elhatározással kezd bele visszaemlékezéseibe, de azután megindul az emlékezet, a sziporkázó, tüzlángos betűkkel teleirt lapokon:

Az első évek, első szervezkedések

— Pályafutásommal hamar végezhetek. 1881-ben mint műegyetemi hallgató, helyes tudat alatti vonzódással a pályá-

pusztán szórakozásból és talán valamelyes tudat alatti vonzódással a pályá iránt. Négy és fél évig szolgáltam ebben a szervezetben, de időközben az építőmérnöki diplomát is megszereztem. 1885-ben azután, amikor a tűzoltóság akkori főparancsnoka, Kempelen Béla leesett a lóról és meghalt, és ugyanabban az időben helyettese, Krause Waldemár tüzfelügyelő — akkor ez a cím járta — gyógyíthatatlan beteg lett, pótlásra volt szükség és engem hívtak meg és neveztek ki a segédtsízi állásra.

Akkoriban az egész budapesti tűzoltóság három tisztből, 85 főnyi legénységből és két tűzörségből állott.

Ilyen elenyésző tiszti létszám mellett természetesen előmenetelről egyáltalán nem lehetett beszélni, annál is kevésbé, mert mindhármán, akik a vezető állásokat foglaltuk el, egykorúak voltunk. A szó legszorosabb értelmében egymást kellett kibőjtölnünk.

Huszonhat évig voltam egyfolytában segédtsízi.

Más ember régen megszökött volna ilyen körülmények között, de én mindjobban megszerettem ezt a pályát, csak hamar hivatásomnak fogtam fel és nem hagytam volna el semmiféle csabos ajánlatért sem. Mert ezt a pályát — így érzem és teszem — csak szeretni lehet. Akit egyszer elcsábított, az soha elhagyni nem tudja. Változatos a küzdelmeiben, megnyugtató a jó munka után, és kielégítő, mert hozzásegít az örök emberi harchoz, amelyet az elemek ellen folytatunk. Így következett el Sczerbovsky Szaniszló főparancsnok halála 1912-ben, majd Janicsék Andor nyugalmabavonulása 1922-ben, amikor azután én foglaltam el a főparancsnoki állást 37 éves szakadatlan szolgálat után.

A Niagara korszak

— Az első átszervezés és fejlesztés a 85-ös kiállítás alkalmával történt, amikor két új tűzörség keletkezett, a második nagyarányu bővítést pedig a millenniumi kiállításakor hajtották végre három új örség megszervezésével. A kiállításoknak köszönhetjük a hirtelen mekilendülést, azok mindig maguk után vonták a keretek bővítését.

Ma már odáig jutottunk, hogy 12 tisztiünk, hat hivatalnokunk, 600 főnyi legénységünk és tíz kerületi tűzörségünk van.

A régi kézfecskeendő és egyéb primitív szerszámok helyett a legmodernebb Niagara-autófecskeendőkkel dolgozunk. A város fejlődése, a sűrű építkezés stb. mindezt természetszerűleg megkívánták, de ismétlem, hogy a kiállítások adták meg a legerélyesebb lökést. A forradalmak alatt némi visszaesés mutatkozott,

ami a destruáló eszmék terjesztésének és a szerek elhanyagoltságának köszönhető. A Károlyi-uralom és a kommun rombolásait nyomban reparálni kezdtük és ma már ott tartunk, hogy minden tűzörségnél az autórészre térünk át. Egyes helyeken a lövontatás is megmarad, mint például Óbudán, Sasad-Budaörsön, Rákoson, mert ott a homokos, süppedős talaj ezt megkívánja. Tervbe van véve az angyalföldi, a csepeli, kelenföldi új tűzörségek megszervezése. Mindez a pénz kérdésén mulik egyedül.

— A szolgálati elfoglaltságom mellett időt szakítottam magamnak arra is — folytatta a főparancsnok — hogy a **tűzoltóság országos ügyével is foglalkozzam.**

A vidéki tűzoltóságok közül megszerveztem Pozsony, Győr, Rimaszombat, Szabadka, Nyiregyháza és Zombor tűzországát.

— Mint a *belügyminisztérium véleményezője* a műszaki tűzrendészeti ügyekben és *kérdésekben minden erőmet a tűzveszedelem preventív megakadályozására használtam fel.* Tizenkét évig a *Tűzrendészeti lapokat* és három évig a *Tűzrendészeti közlönyt* szerkesztettem s ezzel belekötődtem az önök mesterségébe is.

— Ennyi munka, elfoglaltság mellett — tette hozzá mélyen elzondolkozva — a család, magánélet, szórakozás, csendes nyárpolgári örömök mindig háttérbe szorultak. *A mi foglalkozásunk teljes, testestől-lelkestől egész darab férfit kíván meg.* Nincsen megalkuvás az élet apró örömeivel szemben, csak örökös éber munka, munka és még több munka. Annak az embernek, aki szívvel lélekkel nem áll az őrhelyén, utolsó lehelletéig nem éri át a szolgálata felelősségteljes voltát, annak semmi keresete nincsen közöttünk. *De viszont, aki lelkes örömmel véezi terhes szolgálatát — s ilyen embereink tulajdonmódra — az minden elismerést és simogató dicséretet megérdemel.*

— Örömmel állapíthatom meg, hogy **tűzrendészeti terv Budapest vezet az összes világvárosok előtt.**

Minden rendelkezésemre álló módon elejét igyekszem venni, *preventive próbá-lom megakadályozni a tüzek keletkezésének lehetőségét.* Ezt főleg a megfelelő házhelyelosztással, az épületek kellő távolságával, a legszigorubb tűzrendészeti szabályokkal igyekszünk megvalósítani. A nagy fatelepek terjeszkedését, zsufolt-ságát, egymásba való kapcsolódását nem engedélyezem, mert ezek valósággal bölcsői, melegágyai a tüzeknek. *Elég bajunk van nekünk amugy is a malmokkal és a gyárakkal.* Ennek a gondos elővigyázatnak köszönhető, hogy a főváros nagy viszonylataihoz képest aránylag kevés a veszedelmes tüzeset.

Szünet következett. Breuer főparancsnaknak nincs több mondanivalója. Megdicsérte a kötelességüket teljesítő tűzoltókat, Budapest tűzrendészeti viszonyait, lelkes szavakkal emékezett meg a tűzoltóerényekről és a tűzoltópálya magasztos hivatásáról... tehát nincs tovább. Miről lehet még ezután beszélni? Talán arról, hogy *hányszor kellett füst és lángtengeren keresztül menekülnie roskadozó házak mélyéből, tűzkatlanok utvesztőiből? Hány örületbe kergetett, pusztulásnak induló ember életét mentette meg a maga élete kockáztatásával?* Minek erről még csak említést is tenni? Mindez olyan természetes...

Amikor mégis megkockáztatom a kérdést, hogy mondjon el valamit a négy évtized sok borzalmából, színes élményéből akkor az előbb még szelíden mosolygó szeme szigorú lesz, szája szélén mély ránc sűrűsödik, ami szokatlanul kemény vonást ad arcának. Nehéz küzdelmek riasztó emléke ül szemébe és ez a kemény tekintet eszembe juttatja azt a Breuer főparancsnokot, akit nemrégén láttam egy tűzpiros éjjelen a Terézékoruti palota égésénél szikrazápor, füstfelhők közepében parancsnokolni és később elborult tekintettel egy hős közember holtteste fölé hajolni.

A Renz-cirkusztól a Magyar Házig

— *A negyven év alatt körülbelül hat-ezer tüzesetnél voltam jelen.* — kezdte

est) tűzoltóság

energikus mozdulatokkal szinezve szavait a főparancsnok. *Ebből huszonöt végzetesen sulyos volt.* Melyiknél forogtam magam is életveszélyben? Melyikre emlékszem vissza a lezérlekben? Ki tudna ma már minden egyes esetre visszaemlékezni. Melyikkel kezdjem? A Lajosmalom, a Gregersen-fatelep, az Északi főműhely, a Molnárok és sütők malma, a Hengermalom, a Konkordia 1890 és 1912-es égése, a Párisi nagyáruház emlékezetes pusztulása, amely tizenhárom meckülő ember életét is elsodorta. Valamennyi vésszesen kiemelkedő mozzanatai életemnek.

— A tűzkeresztségen 1883-ban estem át még önkéntes tűzoltókoromban, amikor mai Alkotmány-utcában, körülbelül a törvénytörvénykezési épületek helyén felállított fabódés Renz-cirkusz gyulladt ki egy szélviharos nyári napon. Szerencsés véletlen folytán a tűz előadás előtt ütött ki s így emberéletben kár nem esett, csak a megvadult állatok megmentéséről

kellott gondoskodni, ami szintén nem tartozott a gyermekjátékok közé.

— Egész szolgálatom ideje alatt a leg-sulyosabb tűz a Silos-telep égése volt 1922-ben.

Ez az egyetlen eset a budapesti tűzoltóság életében, hogy egy tűzország kivételével valamennyi kerületi őrség kivonult az oltáshoz.

— A nagy segítség ellenére is joiderg tehetetlenek voltunk a romboló elemmel, mert a rettenetesen dühöngő szélvihar minden eredményes hatásuktól megfosztotta fecskendőinket, egyszerűen széjjelfújta a vizsugarakat. A sok fabódé és elraktározott anyag menthetetlenül marta-lékául esett a tűznek. Sőt estefelé még a Vigszínház előtt álltunk, mert a szél ereje a fateleppel szemben lévő házsorba is átesapta a tüzet és egy földszintes ház ott is elpusztult.

— Sulyos eset volt a Hengermalom égése is 1888-ban. Ott egy-két emberem-mel túlmélyre merészkedtünk be az épület belsejébe és egyszerre csak azon vet-tük magunkat észre, hogy a füst megle-pett bennünket. Áthatolhatatlannak lát-szó feketeségbe burkol'an tapogatóztunk keservesen kifelé a szabad levegőre. A kéthangu sipomat, amely a nuakamról ló-gott alá, még a mai napig is érthetetlen módon széjjelzuzta valami lezuhanó tárgy a sötét füsttengerben. A kilencvenes évek-

ben az uipesti tűzoltóság segítségére siet-tünk a Wolffner-gyár égéséhez. A lángoló épület oldalában álltam az uipesti ren-dőrkapitánnyal, annak a szolgálójával és a kürtösömmel. Egyszerre csak irtozatol ro-bajjal ledől a tűzfal, a rendőrkapitánrt és szolgálóját agyonütötte, a kürtösömet fején sebezte meg és én sértetlenül álltam a romok között.

— A tűzoltó élete és sorsa teljesen a véletlen, a szerencse forgandóságán mulik. Egy elhibázott lépés, egy meggondolatlan ezredpillanatnyi késlekedés, egy bizony-talan mozdulat és mindennek vége...

Igy fejezte be a főparancsnok szavait és a jókedv, a mosoly nem tért többé vissza szemébe, amint két kezét szívélye-sen bucsuzásra nyújtotta.